

Wszechnica Świętokrzyska
Wydział Wychowania Fizycznego i Turystyki
Katedra Turystyki i Rekreacji

100 LAT ZORGANIZOWANEGO RUCHU TURYSTYCZNO-KRAJOZNAWCZEGO W KIELCACH

Pod redakcją
Zbigniewa Kowalczewskiego
Ewy Nowak

Kielce 2008

Prace Wszechnicy Świętokrzyskiej nr 122

Publikacja sfinansowana ze środków Wszechnicy Świętokrzyskiej w Kielcach

Redaktor naukowy serii *Prace Wszechnicy Świętokrzyskiej*

prof. dr hab. Mieczysław Adamczyk

Recenzent

prof. dr hab. Zbigniew Wójcik

Projekt okładki

prof. dr hab. Mieczysław Adamczyk

Adiustacja, korekta i układ typograficzny

Zenon Szczerba

Tłumaczenie na język angielski

Agnieszka Gula

© Copyright by Wszechnica Świętokrzyska, Kielce 2008

Utwór w całości i jego fragmentach nie może być powielany ani rozpowszechniany za pomocą urządzeń elektronicznych i mechanicznych bez pisemnej zgody posiadaczy praw autorskich i ich spadkobierców.

WYDAWCA

Wszechnica Świętokrzyska

25-435 Kielce, ul. E. Orzeszkowej 15, tel. 331-12-44

<http://www.ws.edu.pl>; e-mail: wydawnictwo@ws.edu.pl

ISSN 1234-7604

ISBN 978-83-88274-14-5

Druk

Oficyna Poligraficzna APLA s.j., 25-324 Kielce, ul. Sandomierska 89

Wsztechnica Świętokrzyska in Kielce
Faculty of Physical Education and Tourism
Tourism and Recreation Department

100 YEARS OF THE ORGANISED TOURING MOVEMENT IN KIELCE

Edited by
Zbigniew Kowalczewski
Ewa Nowak

Kielce 2008

Works of *Wszechnica Świętokrzyska* No. 122

Publication financed by *Wszechnica Świętokrzyska* in Kielce

Scientific Editor Series *Works of Wszechnica Świętokrzyska*

prof. dr hab. Mieczysław Adamczyk

Reviewers

prof. dr hab. Zbigniew Wójcik

Cover design

prof. dr hab. Mieczysław Adamczyk

Adiustation, correction and typographical composition

Zenon Szczerba

English translation

Agnieszka Gruła

© Copyright by *Wszechnica Świętokrzyska*, Kielce 2008

The whole work and its extracts mustn't be duplicated nor diffused with the use of electronic and mechanical tools without the written permission of the copyright owners as well as their heirs.

PUBLISHER

Wszechnica Świętokrzyska

25-435 Kielce, ul. E. Orzeszkowej 15, tel. 331-12-44

<http://www.ws.edu.pl>; e-mail: wydawnictwo@ws.edu.pl

ISSN 1234-7604

ISBN 978-83-88274-14-5

Print

Ofcyna Poligraficzna APLA s.j., 25-324 Kielce, ul. Sandomierska 89

Spis treści

Od redaktorów	7

Część I

Z historii oddziałów Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego

Janusz Zdebski, Monika Kozicka Krajoznawstwo a poczucie tożsamości narodowej	11
Jan Główka Muzeum Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Kielcach w latach 1908-1950	17
Zbigniew Kowalczewski Korespondencja Aleksandra Patkowskiego z Sylwestrem Kowalczewskim, kustoszem Muzeum Regionalnego PTK w Kielcach z lat 1934-1940	35
Cezary Jastrzębski Kieleckie wydawnictwa krajoznawcze 1908-1950	63
Andrzej Rembalski Działacze Oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Kielcach na łamach periodyku „Ziemia” w latach 1910-1950	71
Ewa Nowak, Mieczysław Kozłowski Polskie Towarzystwo Krajoznawcze animatorem zorganizowanego ruchu turystycznego w regionie świętokrzyskim	81
Ignacy Janowski Wybrane zagadnienia ruchu turystycznego na Kielecczyźnie w okresie działalności kieleckich oddziałów PTK i PTTK	95

Część II

Składniki dziedzictwa kulturowego ziemi świętokrzyskiej

Stanisław J. Adamczyk Pochodzenie, wędrówki i wierzenia Wiślan	121
Mieczysław Adamczyk Tropami Wiślan po ziemi świętokrzyskiej – nowy szlak turystyczny dla zmotoryzowanych	141
Aneta Oborny Felix Jaroński i jego udział w kształtowaniu polskiej kultury muzycznej w XIX wieku	147
Adam Massalski Kielce w przededniu I wojny światowej	163
Podsumowanie	191
Summary	195

Table of Contents

From the editors	7

Part I

From the History of Polish Touring Movement

Janusz Zdebski, Monika Kozicka Touring movement and national identity feeling	11
Jan Główka Museum of Polish Touring Movement in Kielce between 1908-1950	17
Zbigniew Kowalczewski The correspondence between Aleksander Patkowski and Sylwester Kowalczewski, curator of Regional Polish Touring Movement in Kielce between 1934-1940	35
Cezary Jastrzębski Touring Editorial Offices in Kielce between 1908-1950	63
Andrzej Rembalski Activists of the Polish Touring Movement Branch in Kielce in 'Earth' magazine between 1910-1950	71
Ewa Nowak, Mieczysław Kozłowski Polish Touring Movement as the animator of the organised touring movement in świętokrzyski region	81
Ignacy Janowski Selected problems connected with the tourist movement in Kielce city area during the time of activity of Polish Touring Movement and their branches in Kielce region	95

Part II

The elements of national heritage of swietokrzyski region

Stanisław J. Adamczyk The roots, migration and believes of Vistula tribes	121
Mieczysław Adamczyk On the track of Vistula tribes across świętokrzyski region – a new touring track for motorized people	141
Aneta Oborny Feliks Jaroński and his participation in the formation of Polish musical culture in the 20 th century	147
Adam Massalski Kielce city before the First World War	163
Resume	191
Summary	195